

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS**

**8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“**

**ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.1-ESFA-V-420 „SOCIALINIŲ
PASLAUGŲ TEIKIMAS EPILEPSIJA SERGANTIEMS NEĮGALIESIEMS“
PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.1-ESFA-V-420 „Socialinių paslaugų teikimas epilepsija sergantiems neįgaliesiems“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397 (toliau – Veiksmų programa), 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.1-ESFA-V-420 „Socialinių paslaugų teikimas epilepsija sergantiems neįgaliesiems“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendinami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 9–17) (toliau – Komisijos reglamentas);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.5. Socialinės integracijos kompleksinių (integruotų) paslaugų modelio neįgaliesiems, sergantiems epilepsija, įgyvendinimo 2015–2020 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. A1-395 „Dėl Socialinės integracijos kompleksinių (integruotų) paslaugų modelio neįgaliesiems, sergantiems epilepsija, įgyvendinimo 2015–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Kompleksinių paslaugų neįgaliesiems, sergantiems epilepsija, veiksmų planas);

2.6. Specializuotos socialinės reabilitacijos paslaugų teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. _____ d. įsakymu Nr. A1-____ „Dėl Specializuotos socialinės reabilitacijos paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Specializuotos socialinės reabilitacijos paslaugų teikimo tvarkos aprašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojama kita sąvoka: *de minimis* pagalbos gavėjas – Aprašo 10.4 punkte nurodytoje veikloje dalyvaujanti organizacija, kuri vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 1 737 720 (vieno milijono septynių šimtų trisdešimt septynių tūkstančių septynių šimtų dvidešimt) eurų Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo (toliau – ESF) lėšų. Ministerija priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo turi teisę šiame punkte nurodytą sumą padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių. Valstybės projektų sąrašė nustatyta projekto finansavimo suma prirėikus gali būti padidinta, jeigu įgyvendinant pagal kitas Veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės finansuojamus projektus bus sutaupyta ES struktūrinių fondų lėšų.

9. Priemonės tikslas – didinti neįgaliųjų, sergančių epilepsija, socialinę integraciją ir lygias galimybes, užtikrinant socialinės reabilitacijos paslaugų teikimą.

10. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

10.1. socialinės reabilitacijos paslaugų epilepsija sergantiems asmenims, jų šeimos nariams teikimo metodinių dokumentų parengimas;

10.2. socialinės reabilitacijos paslaugų teikimas epilepsija sergantiems neįgaliesiems ir jų šeimos nariams;

10.3. visuomenės švietimas epilepsijos klausimais (konferencijos, diskusijos, informacijos sklaida internete, kitos aktualios veiklos);

10.4. specialistų, teikiančių ir administruojančių socialinės reabilitacijos paslaugas epilepsija sergantiems neįgaliesiems, policijos, švietimo įstaigų ir kitų darbuotojų mokymai;

10.6. epilepsija sergančių neįgaliųjų šeimos narių mokymai;

10.7. su teikiamomis socialinėmis paslaugomis epilepsija sergantiems neįgaliesiems susijusių vertinimų, tyrimų atlikimas;

10.8. kitos veiklos, prisidedančios prie epilepsija sergančių neįgaliųjų aktyvesnio dalyvavimo visuomenės gyvenime.

11. Aprašo 10.2 papunktyje nurodyta veikla organizuojamos vadovaujantis Specializuotos socialinės rehabilitacijos paslaugų teikimo tvarkos aprašu.

12. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti 2016 m. II ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

13. Pagal Aprašą galimas pareiškėjas yra Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Galimi partneriai yra nevyriausybinės organizacijos, atrinktos vadovaujantis pareiškėjo parengta projekto partnerių atrankos tvarka. Partnerių atranka turi būti atlikta iki projektinio pasiūlymo pateikimo datos.

14. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

15. Iki paraiškos pateikimo pareiškėjas ir projekto partneriai sudaro jungtinės veiklos sutartį, kurioje nustato tarpusavio teises ir pareigas įgyvendinant projektą, kaip nustatyta Projektų taisyklių 163 punkte.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS BENDRIEJI REIKALAVIMAI PROJEKTAMS

16. Visi projektai turi atitikti Projektų taisyklių 66 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

17. Projektai turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų: „Projektai turi atitikti Socialinės integracijos kompleksinių (integruotų) paslaugų modelio neįgaliesiems, sergantiems epilepsija, įgyvendinimo 2015–2020 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. A1-395“. Vertinama projektų atitiktis Veiksmų plano tikslams, uždaviniams, priemonėms, vertinimo kriterijams ir pareiškėjų atitiktis Veiksmų plano vykdytojams.

18. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

19. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 48 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

20. Dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka, ne ilgiau kaip 6 mėnesius ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

21. Projektų veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

22. Tinkama projekto tikslinė grupė yra epilepsija sergantys neįgalieji.

23. Projektu turi būti siekiama visų toliau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

23.1. „Socialines paslaugas gavę tikslinių grupių asmenys (šeimos)“ (rodiklio kodas P.S.368) (veiklos peržiūros rodiklis) – 840 asmenų;

23.2. „Socialinių paslaugų sistemos darbuotojai, kurie dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo veiklose“ (rodiklio kodas P.S.370) – 170 asmenų;

23.3. „Socialinių paslaugų sistemos darbuotojai, kurie po dalyvavimo ESF veiklose įgijo kvalifikaciją“ (rodiklio kodas R.S.371) – 95 proc.

24. Siektinos projektų stebėsenos rodiklių reikšmės nurodomos projektų sutartyse. Jei Priemonės projektų trukmė ilgesnė nei iki 2018 m. pabaigos, projektai iki 2018 m. gruodžio 31 d. turi pasiekti rodiklio P.S. 368 minimalias tarpines reikšmes, kurios yra suderinamos su pareiškėju ir nurodomos projektų sutartyse.

25. Aprašo 23 punkte nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas nustatytas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

26. Projekto parengtumui taikomas šis reikalavimas: iki paraiškos pateikimo pareiškėjas ir projekto partneris (-iai) turi būti sudarę jungtinės veiklos sutartį, kuri teikiama įgyvendinančiajai institucijai kartu su paraiška. Junginės veiklos sutartyje turi būti nustatytos pareiškėjo bei partnerio tarpusavio teisės, pareigos bei atsakomybė įgyvendinant projektą. Sutartyje turi būti numatyta:

26.1. pareiškėjo ir partnerių planuojamos vykdyti veiklos ir tikslinė grupė, su kuria planuojama dirbti;

26.2. pareiškėjo ir partnerių įsipareigojimai dėl stebėsenos rodiklių pasiekimo (nustatant kiekybines reikšmes bei sąsajas ir pagrindimą su planuojamomis vykdyti veiklomis);

26.3. projekto lėšų paskirstymas tarp pareiškėjo ir partnerių, avanso išmokėjimo tvarka, atsiskaitymo su partneriais už patirtas projekto išlaidas tvarka;

26.4. pareiškėjo ir partnerių įsipareigojimai, kas ir kokiais atvejais padengs nuosavomis lėšomis netinkamas projekto lėšomis finansuoti išlaidas bei tinkamų finansuoti išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamos finansavimo lėšos;

26.5. administravimo funkcijų ir atsakomybės sričių tarp partnerių pasiskirstymas;

26.6. atsiskaitymo už pasiektus projekto rodiklius tvarka (dokumentų, pagrindžiančių patirtas išlaidas ir pasiektus rodiklius, teikimo projekto vykdytojui tvarka).

27. Projektas turi prisidėti prie lyčių lygybės principo įgyvendinimo ir (arba) skatinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principo įgyvendinimą, t. y. projekto veiklos ir rezultatai turi būti prieinami visiems dalyviams, turintiems skirtingų poreikių (judėjimo, klausos ar kitą negalią turintiems asmenims ir pan.):

27.1. projekto veiklos, esant poreikiui, turi būti organizuojamos patalpose, prieinamose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

27.2. projekto medžiaga, esant poreikiui, turi būti pritaikyta regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

27.3. vykdant projekto veiklas, esant poreikiui, turi būti užtikrintas vertimas į gestų kalbą.

28. Aprašo 10 punkte nurodytos veiklos aktyviai prisidės prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo.

ANTRASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI DĖL *DE MINIMIS* PAGALBOS TEIKIMO

29. Finansavimas, teikiamas Aprašo 10.4 punkte nurodytai veiklai projekte vykdyti, yra *de minimis* pagalba *de minimis* pagalbos gavėjams, teikiama vadovaujantis Komisijos reglamentu.

30. Prašomos (galimos) skirti *de minimis* pagalbos sumos konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui teisėtumas įrodomas vadovaujantis Sutartyje, Aprašo 2 priede ir Suteiktos valstybės pagalbos registre pateiktais duomenimis Aprašo VI skyriuje nurodyta tvarka.

31. *De minimis* pagalba konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui skiriama Aprašo VI skyriuje nurodyta tvarka įgyvendinančiajai institucijai patikrinus:

31.1. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba: bendra *de minimis* pagalbos suma, suteikta tam pačiam *de minimis* pagalbos gavėjui pagal Komisijos reglamentą, negali viršyti 200 000 eurų (dviejų šimtų tūkstančių) ribos per trejų finansinių metų laikotarpį, vienam kelių transporto sektoriuje veikiančiam pareiškėjui – 100 000 eurų (vieno šimto tūkstančio);

31.2. sąsajas pagal Komisijos reglamento „vienos įmonės“ sąvoką, kaip apibrėžta Komisijos reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, *de minimis* pagalbos gavėjui užpildžius „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, paskelbtą interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“ ir „Pareiškų formos“.

32. Duomenis ir informaciją, susijusią su *de minimis* reikalavimų įgyvendinimu, teikia projekto vykdytojas įgyvendinančiajai institucijai Aprašo 64 punkte ir projekto sutartyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

33. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

34. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

35. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

36. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

37. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Projektą vykdančio personalo darbo vietos įsteigimo (kompiuterinės įrangos, baldų ir kitų darbo vietai reikalingų prekių pirkimo) išlaidos
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: - projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos, kai projekto vykdytojas (partneris) pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį). Valstybės ar

		<p>savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nuostatomis. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardinta, kiek laiko dirbama prie projekto ir nurodomas atlygis);</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių išlaidos; - mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamų baldų, įrangos ir įrenginių pirkimo išlaidas) pirkimo ir nuomos išlaidos; įrangos nuomos išlaidos; - projekto veikloms vykdyti reikalingų transporto priemonių, patalpų nuomos ir eksploataavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos; - dalyvių maitinimo, kelionių, apgyvendinimo, dalyvavimo renginiuose ir panašios išlaidos; - iš išorės tiekėjų perkamų paslaugų ir prekių, reikalingų įgyvendinti Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas, išlaidos, jei jos atitinka Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams prekėms ir paslaugoms keliamus reikalavimus
6.	<p>Informavimas apie projektą</p>	<p>Tinkamomis finansuoti laikomos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - privalomų viešinimo priemonių, nurodytų Projektų taisyklių 450.1, 450.2, 450.6 punktuose, išlaidos; - kitų informavimo apie projektą priemonių išlaidos: pranešimų žiniasklaidai, spaudos konferencijų, projekto reklamos (spaudoje, televizijoje, radijuje ir kt.), informacinių leidinių, reprezentacinių priemonių. <p>Projekto, įgyvendinamo pagal šį Aprašą, viešinimo išlaidos neturi viršyti 5 000 (penkių tūkstančių) eurų</p>

7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti. Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti Projektų taisyklių 10 priedu „Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašas“
----	---	---

Paraiškos formos projekto biudžete lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, skelbiama adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

38. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

39. Įgyvendinant projektų veiklas patirtos projektą vykdančio personalo ir dalyvių kelionių, dalyvių maitinimo, psichologų, socialinių darbuotojų, individualios priežiūros personalo (užimtumo specialisto) darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius:

39.1. patirtos kelionių išlaidos apmokamos taikant **kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotąjį įkainį**. Maksimalus įkainis su pridėtinės vertės mokesčiu yra 0,08 euro/km (be pridėtinės vertės mokesčio – 0,07 euro/km). Įkainis nustatytas 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje (toliau – Tyrimo ataskaita). Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Projekte visoms kelionių išlaidoms turi būti taikomas vienodas kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotasis įkainis. Įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu;

39.2. patirtos maitinimo išlaidos apmokamos taikant **dalyvių maitinimo fiksuotąjį įkainį**, kurio dydis – 5,7 euro per dieną (arba 0,71 euro už vieną valandą). Šis įkainis nustatytas vadovaujantis dienpinigių norma Lietuvoje, kuri nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ ir LRV 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas įkainis bus taikomas projektams, dėl kurių projektų sutartys jau sudarytos;

39.3. patirtos psichologų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant **fiksuotąjį įkainį psichologo (psichoterapeuto) darbo užmokesčiui, kurio dydis – 9,64 eurų/val.** Įkainis nustatytas 2015 m. rugpjūčio 26 d. atlikto Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu;

39.4. patirtos socialinio darbuotojo išlaidos apmokamos taikant **fiksuotąjį įkainį socialinio darbuotojo darbo užmokesčiui, kurio dydis – 7,02 eurų/val.** Įkainis nustatytas 2015 m. rugpjūčio 26 d. atlikto Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu;

39.5. patirtos individualios priežiūros personalo (užimtumo specialisto) išlaidos apmokamos taikant **fiksuotąjį įkainį individualios priežiūros personalo (užimtumo specialisto) darbo užmokesčiui, kurio dydis – 5,45 eurų/val.** Įkainis nustatytas 2015 m. rugpjūčio 26 d. atlikto Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje

svetainėje Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu.

40. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 39 punkte nurodytus fiksuotuosius įkainius ir Aprašo 37 punkte nurodytą fiksuotąją normą, turi atitikti šias nuostatas:

40.1. pagal fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriaus 35 skirsnį;

40.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

40.3. projektų, kuriems išlaidas numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas projekto kiekybinis rezultatas. Dokumentai, reikalingi pateikti dėl fiksuotųjų įkainių kiekybinių rezultatų pasiekimo, nurodomi projekto sutartyje.

41. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus 36 skirsnyje.

42. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

43. Galimas pareiškėjas iki Ministerijos rašte dėl projektinio pasiūlymo pateikimo nurodytos datos turi Ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kanclerio 2015 m. sausio potvarkiu Nr. A3-1 „Dėl Valstybės projektų planavimo ir atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

44. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjas, kurio projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgyja teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

45. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto ieškant „Susijusių dokumentų“.

46. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 49 punkte nurodytais priedais iki valstybės projektų sąrašo nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių III skyriaus 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

47. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

48. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjas negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėją raštu.

49. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

49.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais) (Partnerio deklaracijos forma įtraukta į pildomą paraiškos formą);

49.2. klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškų priedų formos“, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t.y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

49.3. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį (-ius), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu (-iais) ir kai pagal Aprašą teikiama *de minimis* pagalba, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškų formos“;

49.4. pareiškėjo ir partnerių sudarytą jungtinės veiklos sutartį, atitinkančią Aprašo 26 punkte nustatytus reikalavimus.

50. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

51. Pareiškėjas informuojamas ir konsultuojamas Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

52. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

53. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

54. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

55. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėją per DMS, o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – raštu.

56. Paraiška gali būti atmetama Projektų taisyklių 118, 121, 122, 133, 136, 138 ir 140 punktuose nurodytais pagrindais, Projektų taisyklių 123–124 punktuose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS, o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

57. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 493–494 punktuose nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos sprendimus.

58. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 153–160 punktuose nurodytais reikalavimais.

59. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS, o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – raštu pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

60. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

61. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių VI skyriaus 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašymo priežastis, ir, jei šis prašymas neprieštarauja Aprašui, turi teisę pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą ir apie savo sprendimą privalo informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 7 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

62. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas atsižvelgiant į projekto vykdytojo pasirinktą dokumento formą:

62.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

62.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

63. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

64. Finansavimas *de minimis* pagalbos gavėjams pagal Aprašo 29–32 nurodytus reikalavimus teikiamas projekto sutartyje ir Apraše nustatyta tvarka:

64.1. projekto vykdytojas įgyvendinančiajai institucijai projekto sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis teikia:

64.1.1. informaciją, užpildydamas Aprašo 2 priedą „Informacija apie organizacijoms planuojamas lėšas dalyvauti Aprašo 10.4 punkte nurodytoje veikloje“, reikalingą priskirti *de minimis* pagalbą konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui;

64.1.2. kiekvieno *de minimis* pagalbos gavėjo „Vienos įmonės“ deklaraciją, kaip nurodyta Aprašo 31.2 punkte.

64.2. Įgyvendinančioji institucija, gavusi informaciją iš projekto vykdytojo, įvertina:

64.2.1. kiekvienam *de minimis* pagalbos gavėjui taikomų reikalavimų atitiktį Komisijos reglamentui, užpildydama Aprašo 3 priedą „Projektų atitikties *de minimis* pagalbos taisyklėms patikros lapas“.

64.2.2. *de minimis* pagalbos gavėjo sąsajas pagal Komisijos reglamento „Vienos įmonės“ sąvoką;

64.2.3. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba, nustatyta Aprašo 31.1 punkte.

64.3. Įgyvendinančioji institucija, atlikusi Aprašo 64.2 punkte nurodytą įvertinimą, priima sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams ir, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ ir projekto sutartyje nustatyta tvarka registruoja duomenis apie suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

64.4. Įgyvendinančioji institucija raštu arba el. paštu informuoja projekto vykdytoją apie priimtą sprendimą, nurodydama *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį *de minimis* pagalbos gavėjams, pateikdama aiškią nuorodą į Komisijos reglamentą (nurodydama reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

64.5. Projekto vykdytojas, gavęs informaciją iš įgyvendinančiosios institucijos, raštu arba el. paštu informuoja *de minimis* pagalbos gavėjus priimtą sprendimą, nurodydamas *de*

minimis pagalbos dydį bei pobūdį, pateikdamas aiškia nuorodą į Komisijos reglamentą (nuroydamas reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

65. Aprašas keičiamas vadovaujantis Projektų taisyklių III skyriaus 11 skirsnyje nustatytais reikalavimais.

66. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamiems projektams.

PROJEKTAS